Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

31 839 Jeugdzorg

Nr. 1180

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 juni 2026

Met het wetsvoorstel «Versterking rechtsbescherming in de jeugdbescherming» (hierna: het wetsvoorstel) wordt de rechtsbescherming van ouders en kinderen die te maken krijgen met een kinderbeschermingsmaatregel versterkt. Met deze brief informeer ik uw Kamer dat het wetsvoorstel een volgende fase ingaat: vandaag is het ter advisering voorgelegd aan de Afdeling advisering van de Raad van State.

Het wetsvoorstel bevat belangrijke verbeteringen voor de rechtsbescherming binnen het kinderbeschermingsstelsel. Die verbeteringen zijn er in de eerste plaats op gericht uithuisplaatsingen te voorkomen door de rechtsgronden om tot uithuisplaatsing over te gaan aan te scherpen door het subsidiariteitsbeginsel expliciet in de rechtsgrond te verankeren. Waar een uithuisplaatsing toch noodzakelijk is, krijgt de omgang tussen het kind en diens ouders en minderjarige broers en zussen een prominentere plek, waardoor de kans groter wordt dat het kind weer terug naar huis kan. De beslissing of een kind op termijn weer terug naar huis kan, wordt bij de rechter gelegd en niet bij de gecertificeerde instelling (GI). Tegelijkertijd wordt het toezicht versterkt op kinderen die langdurig uit huis zijn geplaatst of onder voogdij staan. Ook krijgen kinderen meer mogelijkheden om zelf invloed te hebben op de beslissingen die worden genomen. Daarbij krijgen ouders gesubsidieerde rechtsbijstand bij beslissingen over eerste uithuisplaatsing en gezagsbeëindiging, om gelijkwaardiger te kunnen deelnemen aan procedures bij de kinderrechter.

Naar aanleiding van de internetconsultatie zijn verschillende aanpassingen in het wetsvoorstel doorgevoerd. In deze brief beperk ik mij tot de maatregelen die, om binnen de beschikbare financiële kaders te blijven,

kst-31839-1180
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

zijn vervallen ten opzichte van de maatregelen waarover ik uw Kamer eerder heb geïnformeerd (brief van 18 november 2024[1]):

- Kosteloze rechtsbijstand bij verlengingsprocedures is niet in het wetsvoorstel opgenomen. Bij een eerste verzoek tot machtiging uithuisplaatsing en gezagsbeëindiging blijft kosteloze rechtsbijstand voor ouders gegarandeerd. Bij verlengingsprocedures kunnen ouders een vertrouwde advocaat inschakelen en zo mogelijk gebruikmaken van gesubsidieerde rechtsbijstand. Hiermee wordt de pilot kosteloze rechtsbijstand wettelijk bestendigd.
- Spoedbeslissing omgang en laagdrempelige mogelijkheid voor ouders tot vaststelling of wijziging van een omgangsregeling in het kader van voogdij: deze voorzieningen zijn niet in het wetsvoorstel opgenomen. Rechters kunnen in de huidige praktijk spoedbeslissingen nemen indien dit in het belang van het kind is. Voor verzoeken over omgang blijft de bestaande route voor ouders via een advocaat onverkort beschikbaar.

Het schrappen van deze maatregelen doet geen afbreuk aan de kern en de doelstellingen van het wetsvoorstel. De voorgestelde versterking van de rechtsbescherming blijft onverkort overeind.

Na ontvangst en verwerking van het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State zal ik het wetsvoorstel, met een toelichting op de daarin gemaakte keuzes, zo spoedig mogelijk aan uw Kamer aanbieden.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
K.T. van Bruggen

[1] Kamerstukken II, 2023/24, 31 839, nr. 1047

BIJLAGE:

MOTIES GELIEERD AAN HET WETSVOORSTEL «VERSTERKING RECHTSBESCHERMING IN DE JEUGDBESCHERMING»

- Aanscherping rechtsgronden. De rechtsgronden voor het opleggen van een kinderbeschermingsmaatregel worden aangescherpt. De aanscherping benadrukt de noodzaak voor zowel de kinderrechter als de verzoekende instantie om expliciet stil te staan bij en te motiveren waarom een kinderbeschermingsmaatregel noodzakelijk is en het niet mogelijk is om het kind op een minder ingrijpende manier te beschermen. Daarmee wordt beter aangesloten bij de normen die voortvloeien uit rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM). Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de motie-Van Houwelingen inzake aanscherping van het wettelijk kader voor kinderbeschermingsmaatregelen[2].
- Uitgangspunt thuisplaatsing en opvoedperspectief. Waar een uithuisplaatsing noodzakelijk blijft, is het doel dat ouders zo snel mogelijk weer de zorg voor hun kind kunnen overnemen, zodat het kind weer veilig terug naar huis kan. Daarom wordt in het wetsvoorstel het uitgangspunt «werken aan thuisplaatsing» wettelijk vastgelegd. Daarnaast wordt de beslissing of een kind op termijn weer terug naar huis kan, het opvoedperspectief, bij de kinderrechter belegd. Bij ieder verzoek tot (verlenging van) uithuisplaatsing wordt dit opvoedperspectief beoordeeld. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de motie van lid Ceder (CU) c.s. om terugplaatsing naar huis als uitgangspunt wettelijk te verankeren en een onafhankelijke toets op het perspectief van terugkeer in te voeren[3] en de motie van lid Ceder (CU) om het perspectiefbesluit tijdig voor te leggen aan de kinderrechter[4].
- Omgang na uithuisplaatsing. In het wetsvoorstel krijgt omgang na uithuisplaatsing een prominente plek door middel van een verplicht omgangsplan. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de motie van lid Dobbe (SP) c.s. om het recht op omgang van kinderen met hun ouders na uithuisplaatsing te versterken[5] en de motie van Lid Straatman (CDA) om meer prioriteit te geven aan het herstel van familiaire banden tussen het kind en de ouders na een uithuisplaatsing[6]. Ook de toezegging om verschillen in omgang en contact na uithuisplaatsing te verminderen, wordt hiermee ingevuld.
- Kinderen betrekken bij de uitwerking van het hoorrecht. Kinderen zijn via participatiebijeenkomsten betrokken bij de totstandkoming van het wetsvoorstel. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de toezegging om kinderen te betrekken bij de uitwerking van het hoorrecht.

---

[2] Kamerstukken II, 2025/26, 31 839, nr. 1121.
[3] Kamerstukken II, 2024/25, 36 708, nr. 29.
[4] Kamerstukken II, 2025/26, 31 839, nr. 1120.
[5] Kamerstukken II, 2024/25, 31 015, nr. 292.
[6] Kamerstukken II, 2025/26, 31 839, nr. 1125.